

# Η Ηθική του Πολέμου μετά την 11η Σεπτεμβρίου

Ορθοδοξία / Ηθική

Βασιλική Ρούσκα, ΜΑ Θεολογίας



Ολοκληρώνουμε σήμερα τη δημοσίευση της εξαιρετικής μελέτης της θεολόγου κ. Βασιλικής Ρούσκα (προηγούμενη δημοσίευση: <https://www.rempitousia.gr/?p=67553>), για την Ηθική ή, συναφώς, την ανηθικότητα του Πολέμου. Στην καταληκτήρια αυτή δημοσίευση κατατοπιζόμαστε για τα νέα δεδομένα που προέκυψαν μετά την επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου, ενώ παρατίθεται και η βιβλιογραφία της μελέτης.

## **Η ΝΕΑ (ΑΝ)ΗΘΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 11Η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ**

Η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου του 2001 στις Η.Π.Α. υπήρξε σταθμός στην παγκοσμιοποίηση, στον πόλεμο, και στην ανηθικότητα των μαχητών. Για να είναι αντικειμενικός ο χαρακτηρισμός μιας επίθεσης ως «τρομοκρατικής» πρέπει να τεθούν κάποια αντικειμενικά κριτήρια. Αρχικά η αντίληψη του τι αποτελεί τρομοκρατική δράση και ποιοι είναι οι τρομοκράτες είναι ασαφής. Στη Δύση, που έχει ληφθεί ως δεδομένο ότι η διττή επίθεση στις Ηνωμένες Πολιτείες στις 11 Σεπτεμβρίου 2001 ήταν μια απρόκλητη πράξη τρομοκρατίας που στοίχισε τη ζωή αθώων αμάχων.



Η τρομοκρατία για το Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ είναι σαφώς προμελετημένη. Και οι Η.Π.Α. και το Ισραήλ αναγνωρίζουν τη Χαμάς στην Παλαιστίνη και τη Χεζμπολάχ στο Λίβανο ως παράνομες οργανώσεις που συνδέονται με την τρομοκρατική δραστηριότητα. Από την άλλη η Αλ-Κάιντα πήρε μέρος σε μια συνεχιζόμενη επιχείρηση για την ανάκτηση των ισλαμικών εδαφών από Δυτική κατοχή υπό την ηγεσία των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ισραήλ, για να δημιουργήσει το θρησκευτικό νόμο της σαρίας που προβλέπεται από το Κοράνι. Ο Tyriakian υπογραμμίζει πως επικρατεί σύγχυση ως προς την έννοια της τρομοκρατίας από τα κράτη.

Οι στόχοι των τρομοκρατικών επιθέσεων είναι ασαφείς και απρόβλεπτοι. Η Αλ - Κάιντα μπορεί να επιτεθεί σε οποιοδήποτε μέρος στον κόσμο κατά των δύο πολιτικών στόχων (στο μετρό και τους σιδηροδρομικούς σταθμούς στην Ευρώπη, σε ξενοδοχειακά θέρετρα στην Αφρική και τη Νοτιοανατολική Ασία) ή στρατιωτικούς στόχους (αμερικανούς και Βρετανούς στρατιώτες). Τέτοιου είδους επιθέσεις μπορεί να γίνουν είτε απρόσωπα με τηλεχειριστήριο είτε με προσωπική συμβολή αφού οι τρομοκράτες είναι πρόθυμοι να θυσιάσουν τη ζωή τους για τη δολοφονία του «άλλου». Υποτυπώδεις προσπάθειες πρόβλεψης τρομοκρατικών στόχων γίνονται από υπηρεσίες ασφαλείας καθώς και από κοινωνιολόγους.

Η ηθική δέχθηκε ένα σοβαρό πλήγμα για την παγκόσμια κοινή γνώμη, ως αποτέλεσμα των Η.Π.Α. και της Βρετανίας στον πόλεμο στο Ιράκ για το γεγονός ότι όπλα μαζικής καταστροφής δεν υπήρχαν. Ως μέρος της ανηθικότητας του δεύτερου πολέμου στο Ιράκ αναγράφονται: η απρόκλητη καταστροφή της χώρας, η

απώλεια ανθρώπινων ζώων, ο μεγάλος αριθμός των προσφύγων, συμπεριλαμβανομένης της ουσιαστικής μετανάστευσης υψηλά εκπαιδευμένων επαγγελματιών, η σοβαρή διαταραχή της οικονομίας και των κοινωνικών υπηρεσιών και η υπαρξιακή ανασφάλεια. Κάθε φορέας ανθρώπινης κοινωνικοποίησης αποτελεί πιθανό στόχο βίας.

Συμπερασματικά ο συγγραφέας θεωρεί απαραίτητη τη μελέτη των συνεπειών του πολέμου. Η ηθική καθαρότητα και ηθική επικάλυψη παραμερίστηκε από διάφορες στρατηγικές, τακτικές και δράσεις του σύγχρονου πολέμου που στην αμέσως προηγούμενη δεκαετία είχε χαρακτήρα λύτρωσης. Η έννοια του ηρωισμού είναι συνυφασμένη με την έννοια του πατριωτισμού. Γυναίκες ακτιβίστριες και μητέρες τάχθηκαν στην πρώτη γραμμή του αντιπολεμικού κινήματος έχοντας βιώσει πλήρως την (αν) ηθικότητα του πολέμου και αξίζουν την αναγνώριση ως πρότυπα για αυτούς που ασχολούνται με την ανακατασκευή του σύγχρονου πατριωτισμού.

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### ΠΗΓΗ

- Steven Hitlin-Stephen Vaisey, *Handbook of the Sociology of Morality*, Springer, USA 2010.

## ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

- Γιανναράς Χρ., *Το οντολογικόν περιεχόμενον της θεολογικής έννοιας του προσώπου*, Αθήνα 1970.
- Γιούλτσης Β., *Γενική κοινωνιολογία*, Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 51997.
- Ματσούκας Ν., *Κόσμος-Άνθρωπος-Κοινωνία κατά τον Μάξιμο Ομολογητή*, Γρηγόρη, Αθήνα 1980.
- Σταμούλης Χρ., *Έρως και θάνατος*, Ακρίτας, Αθήνα 2009.
- Σταμούλης Χρ., *Φύση και αγάπη*, Το Παλίμψηστον, Θεσσαλονίκη 2007[2].

<http://bit.ly/1ijKsNj>